

Beretning juni 2021 - maj 2022

Danske Ældreråd

Indledning

Når vi kigger tilbage på dette beretningsår, har det været en periode, hvor der har været politisk fokus på at få skabt nytænkning på ældreområdet. Der har været afholdt ældretopmøde, taget de første spadestik til en ny ældrelov, iværksat frikommuneforsøg og flere kommuner er i godt i gang med forsøg med selvstyrende teams.

I det hele taget oplever Danske Ældreråd, at der på Christiansborg og i kommunalbestyrelserne gennem året er en vilje til at tænke anderledes. Danske Ældreråd har løbende bidraget med anbefalinger til, hvordan den gode vilje kan omsætte til en bedre ældrepleje.

Vi har blandt andet talt for selvstyrende teams og plejehjemsbestyrelser. Og vi har efterlyst en revision af tilsynsområdet.

Generelt oplever vi stor interesse for vores og ældrerådernes synspunkter. Blandt andet har social- og ældreminister Astrid Krag rejst landet rundt for blandt andet at få ældrerådernes input.

Skal rådgive regeringen om ny ældrelov

Forhåbentlig kigger vi ind i et nyt beretningsår, hvor de mange gode drøftelser og diskussioner fører til konkrete politiske initiativer. I Danske Ældreråd vil vi gøre vores for, at det sker. Blandt andet sidder vi med i regerin-

gens rådgivende panel og to ekspertgrupper, der skal sikre, at praktiske løsninger fra dagligdagen bliver inddraget i arbejdet med den kommende ældrelov.

Med os har vi de gode og konstruktive input, vi fik fra ældreråd fra hele landet, da vi i starten af året afholdt dialogmøder om ældreloven.

Helt overordnet arbejder vi for, at den nye ældrelov kommer til at understøtte et paradigmeskifte i ældreplejen, hvor vi går fra at betragte den ældre som en opgave, til at se den ældre som et helt menneske – og til at det er den enkeltes ønsker og behov, der skal være styrende.

Det mener vi, er en tilgang, der skal understøttes hele vejen rundt – i lovgivningen, i faglige metoder, i organiseringen og i den måde, vi laver tilsyn på. Blandt andet ser vi gerne en mindre rigid visitation, og at en del af visitationen flyttes helt ud i mødet med den enkelte borger.

Mange arrangementer

2021/2022 har også været et beretningsår, der har været præget af, at corona slap sit tag i landet.

Det betød, at vi i løbet af perioden - efter to år med diverse corona-nedlukninger - kom tilbage med mere end fuldt arrangements-program.

Allerede efteråret 2021 kunne vi afholde formands- næstformandsmøder og en ældrepolitisk konference. Og her i de første måneder af 2022 har vi afholdt 17 arrangementer for ældreråd. Vi har afholdt kurser i ledelse for formænd og næstformænd, temadage for nye ældrerådsmedlemmer og dialogmøder om den nye ældrelov.

Det høje aktivitetsniveau har blandt andet været muligt, fordi Danske Ældreråds sekretariat i begyndelsen af 2022 kom tilbage på den bemanding, det havde, før corona ramte landet.

Mange ældrerådsvalg

For Danske Ældreråd og de fleste af landets ældreråd har beretningsåret også været en periode med ældrerådsvalg, og hermed et travlt år, hvor der er blevet budt velkommen til mange nye medlemmer.

Danske Ældreråd har gennem kurser, temadage og velkomstpakker haft fokus på at klæde nye medlemmer godt på til ældrerådsarbejdet. Men vi har også haft fokus på at skabe opmærksomhed omkring efterårets mange ældrerådsvalg. Og ikke mindst arbejde for vores mærkesag om, at valgene skal afholdes som fremmødevalg i forbindelse med kommunalvalget, da det er den valgform, der suverænt giver den højeste stemmeprocent.

Op til valgene og efter valgene har vi således gennemført flere undersøgelser om for eksempel kandidatsammensætning, valgformer og stemmeprocent. Resultaterne har vi blandt andet anvendt i pressen og over for politikere.

Et nyt beretningsår med ubekendte

Regeringen forventer at fremlægge et udspil til en ny ældrelov efteråret 2022. Derudover forventes det, at flere kommuner i løbet af beretningsåret bliver sat fri af statslig regulering på ældreområdet. Efterfølgende venter der ældrerådene en stor opgave i, at kommunerne forvalter friheden på den bedste måde.

Danske Ældreråd kommer til løbende at være i dialog med lan-

dets ældre- og seniorråd om udviklingen. Vi ønsker at høre om både det der går godt, og det der går mindre godt.

En ny ældrelov og kommunal frisætning er blot to skridt på vejen mod en bedre ældrepleje. De største skridt skal tages i kommunerne. Og her har ældrerådene en central rolle at spille. Som både ældrebefolkningens talerør og rådgiver for kommunen står ældrerådene i en unik position til at forholde sig til de dilemmaer, som uden tvivl vil komme til at opstå.

Forude venter også en sundhedsreform. Regeringen er kommet med sit udspil. Danske Ældreråd mener, at der er stort behov for yderligere konkretisering af initiativerne og appellerer til,

at den endelige reform bliver præget af en mere sammenhængende og forpligtende indsats, end udspillet lægger op til.

Da vi for et år siden tog hul på sidste beretningsår, var den store ubekendte, hvordan coronasituationen ville udvikle sig. I dag hedder den store ubekendte krigen i Ukraine. Vi ved endnu ikke, i hvilken grad de økonomiske konsekvenser vil sætte velfærd under pres. Men Danske Ældreråd vil følge udviklingen nøje.

Inger Møller Nielsen
formand

Beretning

2021/-22

5 Ældrepolitisk arbejde

- 6 Et rids over årets ældrepolitiske arbejde
- 9 Undersøgelser: Viden med afsæt i medlemmer
- 10 Indflydelse gennem høringssvar og møder med politikere
- 11 Indflydelse gennem repræsentationer

12 Medlemsrettede aktiviteter

- 13 Konferencer, temadage og formands- næstformandsmøder
- 14 Dialogmøder og kursus
- 15 Sekretariatet tilbage på normal bemanning
- 16 De fem mest læste artikler i nyhedsbrevet

17 Bestyrelsens fokus i 2021/22

- 18 Danske Ældreråds bestyrelse
- 19 Årets resultat

Ældrepolitisk arbejde juni 2021 - maj 2022

Danske Ældreråd har i beretningsåret haft fokus på at skabe opmærksomhed om årets mange ældre-rådsvalg. Særligt har vi stillet skarpt på problemet med, at de kommuner, der vælger at afholde valgene som brevvalg, digitalt valg eller en kombination, får en markant lavere stemmeprocent end de kommuner, der afholder valgene som fremmødevalg i forbindelse med kommunalvalg.

Hermed har Danske Ældreråd intensiveret sit arbejde med at få ændret lovgivningen, sådan at ældrerådsvalg i fremtiden altid afvikles som fremmødevalg i forbindelse med kommunalvalg.

Sideløbende har Danske Ældreråd bidraget til de-

batten om, hvordan vi skaber en ældrepleje med større værdighed og selvbestemmelse. Vi har deltaget på ældretopmødet, på Marienborg-møde og løbende spillet ind med vores anbefalinger i debatten.

I forlængelse af at statsministeren i sin nytårstale annoncerede, at regeringen vil afskaffe den omfangsrige regulering og lovgivning på ældreområdet og starte helt forfra, har Danske Ældreråd i foråret 2022 afholdt møder med ældreråd på tværs af landet. Det for at sikre at rådernes perspektiver og erfaringer kan være med til at trække ældreloven i den rigtige retning.

Danske Ældreråd har som formål:

- at varetage ældrerådernes interesser over for Regering, Folketing, KL, Danske Regioner samt offentlige, halvoffentlige og private organisationer.
- at styrke og videreudvikle ældrerådene i deres lokale virke.
- at arbejde for en ældrepolitik, der bidrager til, at alle ældre kan få et godt liv.

Et rids over årets ældrepolitiske arbejde

Ældrerådvalg, selvstyrende teams, plejehjemsbestyrelser, tilsyn, større selvbestemmelse og værdighed i ældreplejen og ny ældrelov er nogle af de temaer, som Danske Ældreråd har arbejdet med ældrepolitisk i beretningsperioden.

Efter mere end et år hvor corona havde gjort det umuligt at afholde repræsentantskabsmøde, kunne Danske Ældreråd den 16. juni 2021 endelig igen slå dørene op.

Her kunne de næsten 300 deltagere høre social- og ældreminister Astrid Krag fortælle, at hun ser nogle spændende perspektiver i Danske Ældreråds ønske om at kunne holde valg til ældreråd som fremmødevalg, og at hun sammen med indenrigs- og boligministeren er ved at kigge på Danske Ældreråds konkrete forslag om en lovændring.

Danske Ældreråd har siden intensiveret sit arbejde med denne mærkesag.

Valgår for mange ældreråd

I 2021 har der været afholdt ældrerådvalg i 90 kommuner. Langt de fleste blev afholdt efteråret 2021.

Danske Ældreråd har brugt valgene til at aktualisere problemet med, at de kommuner, der vælger at afholde valgene som brev-

valg, digitalt valg eller en kombination får en markant lavere stemmeprocent end de kommuner, der afholder valgene som fremmødevalg i forbindelse med kommunalvalget.

Vi har hen over året gennemført flere valgundersøgelser og anvendt resultaterne til at gå i pressen. Og ikke mindst til at fortælle hvorfor vi mener, at ældrerådvalgene altid bør afholdes som fremmødevalg i forbindelse med kommunalvalget.

Et arbejde vi påbegyndte i sommeren 2021, hvor vi – også med afsæt i en undersøgelse blandt landets ældreråd – i flere medier påpegede, at det er et problem, når mange kommuner vælger de valgformer, der giver mindst muligt demokrati.

Læs for eksempel "[Enorme forskelle på stemmeprocenter til ældrerådvalg](#)", Avisen Danmark, 20. juni 2021.

Sideløbende har der været fokus på at gøre opmærksom på valgene og på at understøtte ældre-

rådene med viden og værktøjer, de kan anvende op til, under og efter valget. Blandt andet er Danske Ældreråds undersøgelser af sammenhængen mellem stemmeprocenter og valgformer centrale, når ældrerådene har argumenteret for fremmødevalg over for kommune og i pressen.

Op til ældrerådsvalgene har Danske Ældreråd været leveringsdygtig i andre opgørelser. Blandt andet opgørelser over hvor mange, der stiller op til ældrerådsvalgene i kommunerne, hvordan kønsfordelingen er, og om der er mange nye kandidater, der stiller op.

Læs for eksempel:

["Halvanden million danskere kan stemme ved et tredje valg på tirsdag", Tv2 online, 11. november](#)

eller

["Det digitale valg, næsten ingen stemmer til: Kamma på 95 har ikke en computer", DR online, 6. november](#)

Selvstyrende teams og plejehjemsbestyrelser

2021/22 blev også året, hvor flere kommuner for alvor begyndte at lave forsøg med selvstyrende teams i ældreplejen inspireret af den hollandske Buurtzorg-model.

Danske Ældreråd bakkede op om disse forsøg. En tryk ældrepleje med selvbestemmelse og værdighed forudsætter, at den ældre og plejepersonalet kender hinanden, og at de i fællesskab kan beslutte, om tiden lige den dag skal bruges på vigtigere ting end det, der står på en køreliste, var budskabet.

Vi fandt det også positivt, at der er iværksat forsøg med bestyrelser på plejehjem. Det vigtigste for os er dog ikke, om det hedder bestyrelser.

Det vigtigste er, at der etableres et forum for dialog på samtlige plejehjem, hvor ledelse, repræsentanter for pårørende, beboere og medarbejdere samt lokale ressourcepersoner med viden om ældreområdet kan mødes og drøfte alt fra daglig drift og økonomi til kvalitetsudvikling.

[Læs for eksempel "Ældreplejen skal fornyes, og løsningerne står i kø", Kommunen, 14. oktober](#)

Efterlyser revision af tilsynsområdet

Danske Ældreråd har i året også argumenteret for en revision af tilsynsområdet.

Vores afsæt er, at hvis vi reelt ønsker at sætte borgeren i centrum, så skal det også afspejles i den måde, der føres tilsyn på i alle kommuner.

Kommunerne er forpligtet til at føre tilsyn, men der stilles ikke krav til indholdet i tilsynet, og hvordan der skal følges op. Det er en udfordring. For nogle kommuner laver kun en generel brugertilfredshedsundersøgelse hvert fjerde år og fokuserer kun på, om borgerne får de ydelser, de er visiteret til.

Andre kommuner er langt mere ambitiøse.

De laver observationer af interaktion mellem borger og medarbejder, så det er muligt at se, om selvbestemmelse understøttes i tone, adfærd og kultur på stedet. De foretager interviews med borgere om deres oplevelse af hjælpen, og der er hele tiden fokus på, hvordan der følges op på tilsynene.

Det er den sidste tilsynsmodel, Danske Ældreråd mener, skal udbredes i alle kommuner. Og vi mener, at der her er brug for nogle klare lovgivningsmæssige rammer, som kommunerne kan

støtte sig til og efterleve.

[Læs for eksempel "Danske Ældreråd før topmøde: Servicelovens formål skal gentænkes og bøjes i neonlys"](#)

Ny ældrelov

Et andet af Danske Ældreråds ældrepolitiske fokusområder, er den nye ældrelov, som statsministeren annoncerede i sin nytårstale.

Regeringen har foråret 2022 nedsat et rådgivende panel og tre ekspertgrupper, der skal komme med input til den nye ældrelov.

Danske Ældreråd er med i både det rådgivende panel og i to af ekspertgrupperne.

Med os tager vi erfaringer og ideer fra landets ældreråd.

Vi har afholdt tre dialogmøder, hvor ældreråd fra hele landet har budt ind med deres perspektiver og erfaringer.

Blandt andet er der et stort ønske om at sikre, at borgerperspektivet bliver styrende i en ny ældrelov. Der skal være frie rammer til, at medarbejdere og borgere i dialog kan definere, hvad borgeren har brug for af hjælp.

Det betyder samtidig, at en ny ældrelov skal skabe de bedst mulige betingelser for at arbejde i mindre, selvstyrende teams i hjemmeplejen.

Det er positivt, hvis en ny ældrelov kan sætte medarbejderne fri for unødvendige regler og krav til blandt andet dokumentation. Men vi kan ikke give køb på borgernes grundlæggende retssikkerhed eller for den sags skyld patientsikkerheden.

Det er nogle af de budskaber, som Danske Ældreråd arbejder

Ældretopmøde og dialogmøde på Marienborg

I forbindelse med Ældretopmødet den 16. september 2021 er der udgivet debatoplæg og anbefalinger. Danske Ældreråd har deltaget i to arbejdsgrupper, der har bidraget til dette arbejde.

I arbejdsgruppen for pårørendeinddragelse og samarbejde har vi særligt arbejdet for anbefalingen om, at forpligtigelsen til at inddrage pårørende bliver skrevet ind i lovgivningen. Vi ser også et stort potentiale i anbefalingen om, at alle kommuner arbejder med at etablere fora til organisatorisk inddragelse af pårørende

Danske Ældreråd har også været aktiv i en arbejdsgruppe om kvalitet og kompetencer. Her mener vi, at der er nogle spændende takter i forslaget om en national kvalitetsramme for det kommunale ældre- og sundhedsområde. Et forslag, som indgik i Sundhedsstyrelsens debatoplæg til Ældretopmødet 2021.

November 2021 afholdt statsministeren og social- og ældreministeren dialogmøde på Marienborg om, hvordan vi skaber en bedre, tryggere og mere værdig ældrepleje. Danske Ældreråd var repræsenteret af formand og fem andre medlemmer af Danske Ældreråds bestyrelse. Med sig havde Danske Ældreråd en række input til, hvor vi kan udvikle og styrke ældreområdet.

med i forhold til den nye ældrelov.

Sundhedsreform

Regeringen lancerede marts 2022 deres bud på en sundhedsreform.

Danske Ældreråd ser behov for yderligere konkretisering af initiativerne og opfordrer til, at den endelige reform bliver præget af en mere sammenhængende og forpligtende indsats end udspillet lægger op til.

Blandt andet anbefaler vi, at forebyggelsesområdet bliver tænkt bredere. Vi mener, at der brug for

en folkesundhedslov, der skal sikre, at sundhedsfremme og forebyggelse bliver prioriterede opgaver bredt i hele samfundet. Der er stor ulighed i sundhed i Danmark, og også de ældre aldersgrupper har behov for nationale initiativer, der aktivt fremmer et godt og sundt liv.

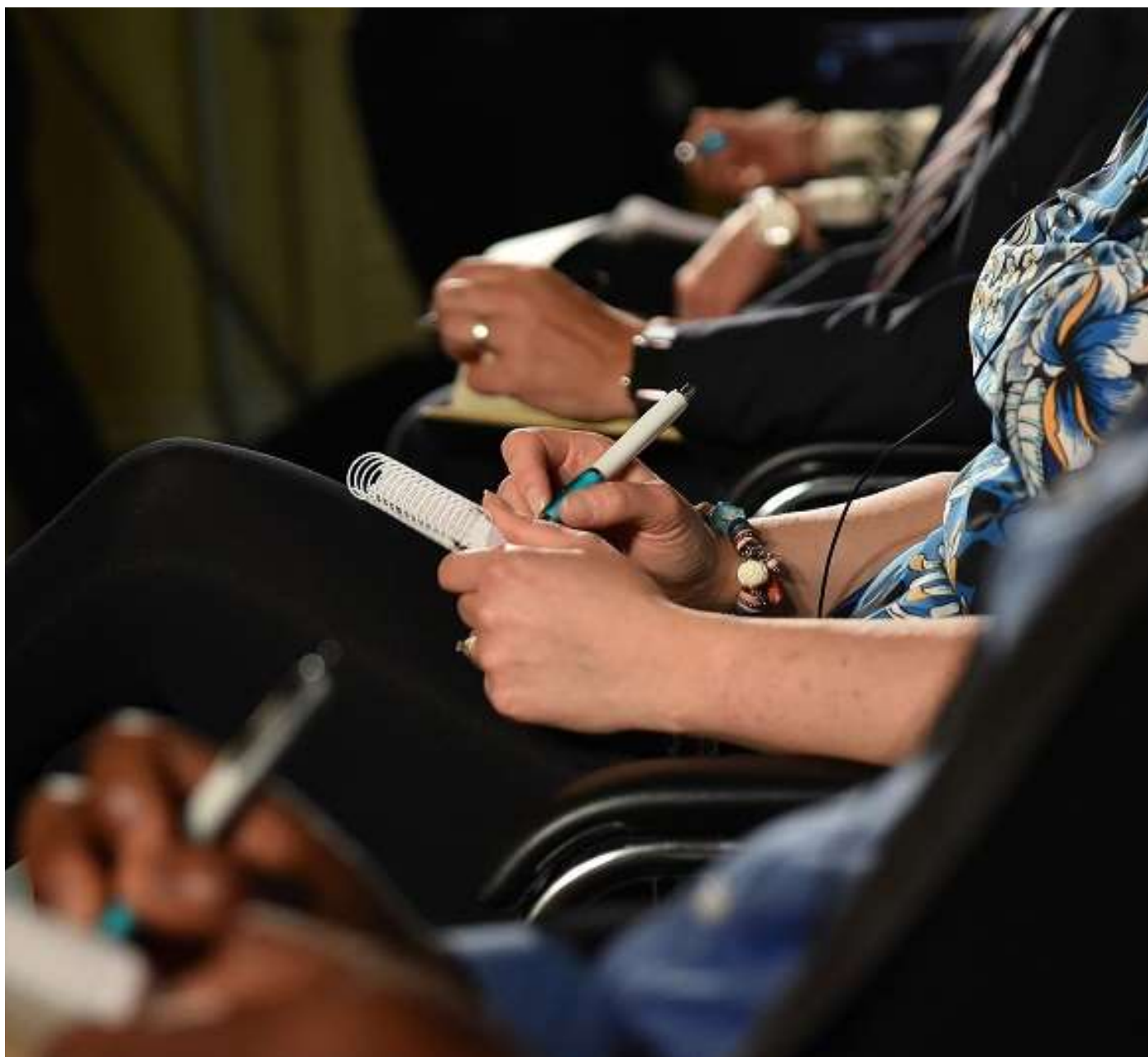
I 2022 har regeringen også fremsat lovforslag om etablering af sundhedsklynger.

I Danske Ældreråds [høringssvar](#) efterlyser vi:

- Nationale målsætninger, krav og standarder.

- At krav til systematisk borgerinddragelse i sundhedsklyngerne skrives ind i sundhedsloven.
- At borgerinddragelse også skal ske på politisk niveau i sundhedsklyngerne.

I forlængelse af de seneste politiske initiativer på sundhedsområdet, er Danske Ældreråd gået i gang med at opdatere sine [mærkesager](#) om forebyggelse og det nære sundhedsvæsen.

Undersøgelser: Viden med afsæt i ældreråd

En af målsætningerne i Danske Ældreråd er, at den viden og erfaring, de 98 lokale ældreråd ligger inde med, skal opsamles og anvendes i Danske Ældreråds kommunikation med pressen, politikere/embedsmænd og i kommunikationen på tværs af ældrerådene.

Det er i beretningsåret blandt andet foregået i form af undersøgelser.

Her har Danske Ældreråds valgundersøgelser blandt andet genereret omtale i landsdækkende medier som AvisenDanmark, tv2.dk, dr.dk, Radioavisen, Jyllands-Avisen og Radio4 samt regionale og lokale medier som P4 Fyn, P4 Nordjylland, TVsyd.dk og Horsens Folkeblad.

Ældreråd: Hver fjerde kommune har ikke en ældreboligsstrategi

25 ældreråd [oplyste i rundspørge](#), at deres kommune inden for de seneste fem år ikke har udarbejdet en ældreboligsstrategi for at sikre et tilstrækkeligt udbud af forskellige boformer til ældre bosat i kommunen. Undersøgelsen dannede afsæt for en fælles udtalelse på Danske Ældreråds repræsentantskabsmøde 2021.

Ældrerådsvalg i 90 kommuner

[En undersøgelse gennemført maj 2021](#) viste, at der afholdes ældrerådsvalg i 90 kommuner i 2021. De fleste steder foregår valget i forbindelse med kommunalvalget den 16. november. Undersøgelsen var med til, at flere medier skrev om de kommende ældrerådsvalg og sammenhængen mellem stemmeprocenter og valgformer.

Kamp om pladserne

[Denne opgørelse](#) afdækkede, hvor mange der stiller op til ældrerådsvalgene i kommunerne, hvordan kønsfordelingen er, og om der er mange nye kandidater. Opgørelsen var med til at nuancere et billede, der var begyndt at tegne sig i medierne af, at der manglede kandidater til ældrerådsvalgene.

Stemmeprocenter, valgformer og kønsfordeling

[Denne undersøgelse](#) brugte Danske Ældreråd til at følge op på valgene.

Efterfølgende har flere kommuner, som led i deres evaluering, efterspurgt tallene.

Danske Ældreråd har en forhåbning om, at tallene kan være med til at overbevise flere kommuner om at anvende fremmødevalg som valgform. For konklusionen er ligesom tidligere valgår klokkeklar: Fremmødevalg i forbindelse med kommunalvalg giver en stemmeprocent, der er markant højere end andre valgformer.

Sekretariatsbetjening af ældreråd

Hvor ofte afholder landets ældreråd møder? Arbejder de digitalt? I hvilket omfang får de sekretariatsbistand af kommunerne? Får de digitale arbejdsredskaber stillet til rådighed? Og hvor tilfredse er de generelt med den sekretariatsbetjening, de får af kommunen? Det er nogle af de spørgsmål, som denne [undersøgelse](#) giver svar på.

Ny opgørelse over de seneste ældrerådsvalg i alle 98 kommuner

I forlængelse af de mange ældrerådsvalg efteråret 2021 har Danske Ældreråd lavet en [ny samlet opgørelse](#) af valgformen og stemmeprocent ved de seneste ældrerådsvalg i alle kommuner.

Ældrerådenes sammensætning og organisering

Februar/marts 2022 undersøgte Danske Ældreråd, hvordan ældrerådene er sammensat og organiseret. Undersøgelsen giver blandt andet svar på, hvad alderssammensætningen typisk er i ældrerådene, antallet af erhvervsaktive medlemmer og om rådene har en udvalgsstruktur. Undersøgelsen forventes offentliggjort maj 2022.

Indflydelse gennem hørings svar

Danske Ældreråd er høringspart, når der er nye lovgivningstiltag, bekendtgørelser og vejledninger, som er relevante for ældreområdet.

I beretningsåret har Danske Ældreråd blandt andet afgivet hørings svar om forslag til etablering af sundhedsklynger, forslag til lov om Fonden for blandede byer mv. og forslag til lov om velfærd.

Hørings svar findes på Danske Ældreråds [hjemmeside](#)

Twitter

Danske Ældreråd er efteråret 2021 gået på Twitter, @aelderaad.dk

Her bidrager vi med viden, holdninger og anbefalinger.

Indflydelse gennem møder med politikere

I beretningsåret 2021/-22 har Danske Ældreråd blandt andet givet ministre og ældrepolitiske ordførere input om:

- Pengene skal følge med antallet af ældre.
- Værdig ældrepleje forudsætter, at borger og personale kender hinanden.
- Klippekortet skal skrives ind i serviceloven.
- Et styrket tilsyn med fokus på borgerperspektivet.
- Fast forum for inddragelse på alle plejehjem.
- Samarbejde med nærmeste pårørende bør være en skal-opgave.
- Alle kommuner skal have en strategi for boliger til ældre.
- En kommende sundhedsaftale skal sikre nationale krav til kvaliteten i det nære sundhedsvæsen, og der skal findes en fast model for borger- og patientinddragelse i de nye sundhedsklynger.
- Pengene skal følge med, når flere sundhedsopgaver flytter ud i kommunerne.
- Lovgivningen om ældreråd bør ændres, så det bliver et krav, at valg til ældreråd afholdes som fremmødevalg samme dato som valg til kommunalbestyrelsen.

Indflydelse gennem repræsentation i følge- og arbejdsgrupper

I beretningsåret har Danske Ældreråd søgt indflydelse på en række centrale ældrepolitiske initiativer ved at være repræsenteret i en række følgegrupper etableret af ministerier og styrelser:

Ældretopmøde

- Tværgående interessentgruppe om opfølgning på Ældretopmødet 2020 - Sundhedsstyrelsen.
- Fagligt spor 2: Workshop om tilsyn på ældreområdet og politisk møde om tilsyn. Social- og Ældreministeriet er tovholder.
- Fagligt spor 3: Arbejdsgruppe om pårørendesamarbejde. Ældre Sagen er tovholder.
- Fagligt spor 5: Workshop og arbejdsgruppe om kvalitet og kompetencer i ældreplejen. Sundhedsstyrelsen er tovholder.

Værdighed i ældreplejen

- Nationalt Råd for Videnscenter for værdig ældrepleje – Sundhedsstyrelsen.
- Styregruppe for initiativer 'Omsorg og nærvær i ældreplejen' – Sundhedsstyrelsen.

Covid-19

- Sektorpartnerskab på ældreområdet under covid-19 - Social- og Ældreministeriet.
- Partnerskab på ældreområdet om ensomhed under covid-19 - sammenslutning af mange organisationer.

Sundhed og forebyggelse og ensomhed

- Koordinationsgruppen i Folkebevægelsen mod ensomhed – sammenslutning af mange organisationer.
- Forum for Underernæring – Kost og Ernæringsforbundet.
- Faglige følgegruppe om rehabilitering og forebyggelse – Sundhedsstyrelsen.
- Følgegruppe for forsøg med frit valg af rehabilitering - Sundhedsstyrelsen.
- Faglig følgegruppe vedrørende udmøntning af Demenshandlingsplan 2025 – Sundhedsstyrelsen.
- Følgegruppe for Vidensbanken Bedre måltider til ældre - Sundhedsstyrelsen (afsluttedes ultimo 2021)

Digitalisering og overgang til livet uden for arbejdsmarkedet

- Netværk for digital inklusion - Digitaliseringsstyrelsen.
- Partnerskab om overgangen til livet uden for arbejdsmarkedet – Sundhedsstyrelsen.

Ny ældrelov

- Det rådgivende panel.
- Ekspertgruppe 1: Værdighed og retssikkerhed og ekspertgruppe 3: Valgfrihed og selvbestemmelse

Medlemsrettede aktiviteter

Danske Ældreråd afholder hvert år en række møder, temadage og ældrepolitiske konferencer. Nogle har til formål at klæde de enkelte ældreråd bedre på til arbejdet i kommunerne. Andre stiller skarpt på aktuelle ældrepolitiske temaer, hvor vi inviterer forskere, organisationsfolk, politikere og andre aktører til at komme med oplæg og inviterer til debat.

Hertil udsender Danske Ældreråd årligt 8-10 nyhedsbreve med artikler og korte nyheder, der er relevante for ældrerådsarbejdet.

Konference: Livet som ældre i fremtiden

Hvordan kan kommunerne planlægge langsigtet i forhold til sundhed og forebyggelse, boligformer og offentlig transport? Det var de tre centrale spørgsmål, som Danske Ældreråds ældrepolitiske konference satte fokus på den 25. oktober 2021.

Programmet var en blanding af hovedoplæg og valgfri seminarer.

Blandt oplægsholderne var Kaare Dybvad Bek, indenrigs- og boligminister, Pia Kürstein Kjellberg, projektchef, VIVE, Arne Nikolajsen, direktør for Sundhed og Omsorg i Esbjerg Kommune og Jørgen Carlsen, tidligere forstander på Testrup Højskole.

Næsten 300 ældrerådsmedlemmer deltog på konferencen, der blev afholdt på Hotel Nyborg strand.

Formands- næstformandsmøder

Efteråret 2021 inviterede Danske Ældreråd alle ældrerådsformænd og -næstformænd til fem dialogmøder rundt i landet.

På møderne var der drøftelser af arbejdet i Danske Ældreråd og den nyvalgte bestyrelses prioriteringer for de kommende år.

Hertil var der fokus på Danske Ældreråds mærkesager, herunder ældrerådenes arbejde med mærkesagerne og behovet for tilpasninger i mærkesagerne.

Til slut var der drøftelser af, hvordan afgangende ældreråd kan arbejde for den bedst mulige overdragelse til nye ældreråd fra januar 2022. I alt 135 formænd- næstformænd deltog på de fem møder.

Temadage for nyvalgte

Foråret 2022 har Danske Ældreråd afholdt syv temadage for nyvalgte ældrerådsmedlemmer.

På møderne, der blev afholdt fem steder i landet, fik man blandt andet indblik i det juridiske grundlag for ældreråd, og i hvordan ældreråd arbejder i praksis. På hver temadag var der også oplæg fra en kommunal ældrerådssekretær eller centerchef, der gav indblik i, hvordan kommunerne ser på rådsarbejdet.

Hertil blev der på møderne afholdt to seminarer. Dels et seminar, der gav indblik i, hvilke konkrete erfaringer et ældrerådsmedlem har gjort sig – blandt andet i forhold til at få indflydelse og fremme det gode samarbejde i rådet. Dels et seminar, hvor man fik mulighed for at snuse til nogle af de mest centrale værktøjer og områder i ældrerådsarbejdet. Blandt andet hvordan rådet kan arbejde med høringssvar. 450 ældrerådsmedlemmer deltog på de syv møder.

Dialogmøder om ny ældrelov

Statsministeren annoncerede i sin nytårstale, at regeringen vil afskaffe den omfangsrige regulering og lovgivning på ældreområdet og starte helt forfra. Der skal laves en ny, kort og præcis ældrelov med klare værdier om værdighed, valgfrihed og selvbestemmelse og med få dokumentationskrav.

Danske Ældreråd finder det vigtigt, at ældrerådernes perspektiver og erfaringer kommer til at trække ældreloven i den rigtige retning. Danske Ældreråd inviterede derfor alle formænd til en drøftelse af, hvordan de og deres råd ser på mulighederne for at skabe større værdighed og selvbestemmelse i æld-

replejen, og hvordan en ny ældrelov kan understøtte dette.

På møderne blev det drøftet, hvad det er for nogle budskaber, Danske Ældreråd skal tage med til Christiansborg, ligesom det blev drøftet, hvordan ældrerådene bedst stiller sig, når flere kommuner i 2022 vil benytte sig af den nye mulighed for at blive sat fri af statslige regler på ældreområdet.

70 ældreråd var repræsenteret på de tre møder, der blev afholdt i Ringsted, Fredericia og Herning.

Kursus i ledelse af ældrerådsarbejde

Danske Ældreråd har i samarbejde med VELUX FONDEN udbudt et kursus i ledelse af ældrerådsarbejde. På de syv kursusdage, der blev afholdt på tværs af landet, deltog mere end 130 formænd og næstformænd.

Her kunne de blandt andet få gode råd til, hvordan man bruger sit personlige afsæt som formand i udviklingen af samarbejdsrelationer og opbygning af en dynamisk samarbejdskultur. Desuden arbejdede de med, hvordan man bringer mindretallets holdninger konstruktivt i spil. Og hvordan man gør ældrerådsmøderne involverende.

Det var gratis at deltage på dette kursus, da VELUX FONDEN havde imødekommet en ansøgning fra Danske Ældreråd om dækning af deltagergebyret for hele kursusdagen.

Information om corona

Ældrerådene er via nyhedsbrevet og informationsmails til formænd løbende blevet informeret om nye tiltag og retningslinjer.

Blandt andet er der udsendt informationsmails om:

- Social- og Ældreministeriet anbefaler mundbind eller visir for ansatte i hjemmeplejen.
- Røde Kors' vaccinations-hjælpelinje.
- Nødberedskab i ældreplejen.
- Information om kommunalvalg i lyset af covid-19

Danske Ældreråds informationsmails til formænd kan hentes i Danske Ældreråds medlemsområde.

Medlemsområdet udbygget

På Danske Ældreråds lukkede medlemsområde kan man finde værktøjer og baggrundsinformation af intern karakter, som man kan bruge i sit ældrerådsarbejde.

I beretningsåret er området udvidet med nyt indhold. Blandt andet kan man nu finde inspirationspapir til forretningsorden for ældreråd, retningslinjer for udbetaling af mødediæter, tabt arbejdsfortjeneste og kørselsgodtgørelse samt inspirationspapir om udarbejdelse af vedtægt for ældreråd.

Sekretariatet er tilbage på normal bemanning

Danske Ældreråd er gået fra at råde over 3,5 årsværk til i 2022 at råde over 4,5 årsværk fordelt på en direktør, fire konsulenter, en kursus- og medlemssekretær og en bogholder. Hermed er sekretariatet tilbage på den bemanning, det havde inden corona ramte.

En stor del af sekretariatet er finansieret af Danske Ældreråds driftstilskud fra staten og skal bruges til at løfte de opgaver, som ligger inden for rammerne af de driftstilskud.

Danske Ældreråds sekretariat ligger i København, i bydelen Vanløse. Det er et fællessekretariat, der foruden Danske Ældreråd også betjener organisationerne Demenskoordinatorer i Danmark (DKDK), Landsforeningen for ansatte i Sundhedsfremmende og Forebyggende hjemmebesøg (SUFO) og Dansk Gerontologisk Selskab (DGS).

De fem mest læste artikler i nyhedsbrevet

Danske Ældreråds nyhedsbrev er for alle, der er interesserede i ældrerådsarbejde og ældrepolitik.

I beretningsåret har de fem mest læste artikler været:

1. [Leder: Danske Ældreråd inviterer til dialog om ny ældrelov.](#)
2. [Hovedkonklusioner fra efterårets ældrerådvalg: Mere end halvdelen af de valgte er kvinder.](#)
3. [To garvede formænd deler ud af deres erfaringer. Sådan kommer et nyvalgt ældreråd godt fra start.](#)
4. [Leder: De store diskussioner bør ikke få os til at glemme det, der kan gøres allerede i dag.](#)
5. [Ældrerådene kan fejre 25 års jubilæum som folkevalgte.](#)

Danske Ældreråds nyhedsbreve kan downloades [her](#)

Rådgivning: De oftest stillede spørgsmål

Sekretariatet har ydet uvildig faglig rådgivning om generelle og konkrete spørgsmål vedrører ældrerådernes virksomhed og ældrefaglige problemstillinger. Rådgivningen er ydet telefonisk, per mail og i forbindelse med møder.

Der har været mange spørgsmål til ældrerådvalg, herunder om valgform, økonomi i ældrerådvalg, rekruttering af kandidater, diæter til valgtilforordnede, information til borgerne om valgene, valgmøder, opsætning af stemmesedler, orienteringsmøder for kandidater med videre.

Efter ældrerådvalgene har der været flere spørgsmål om ældrerådets høringsret og -forpligtigelser, om modtagelse af diæter, kørselsgodtgørelse og tabt arbejdsfortjeneste, om ældrerådernes vedtægter og revision af disse, om ældrerådets egne budgetter, om suppleanters deltagelse i rådets møder, og om kommunernes økonomi på ældreområdet.

Ud over spørgsmål om ældrerådvalg har der i perioden også hyppigt været spørgsmål om gældende retningslinjer i forhold til coronasituationen, selvstyrende teams, forebyggende hjemmebesøg, sundhedsklynger og om hvordan ældrerådene arbejder videre med Danske Ældreråd mærkesager – blandt andet de sundhedsfaglige mærkesager, om et nært sundhedsvæsen med kvalitet og sammenhæng for borgeren samt om forebyggelse på ældreområdet.

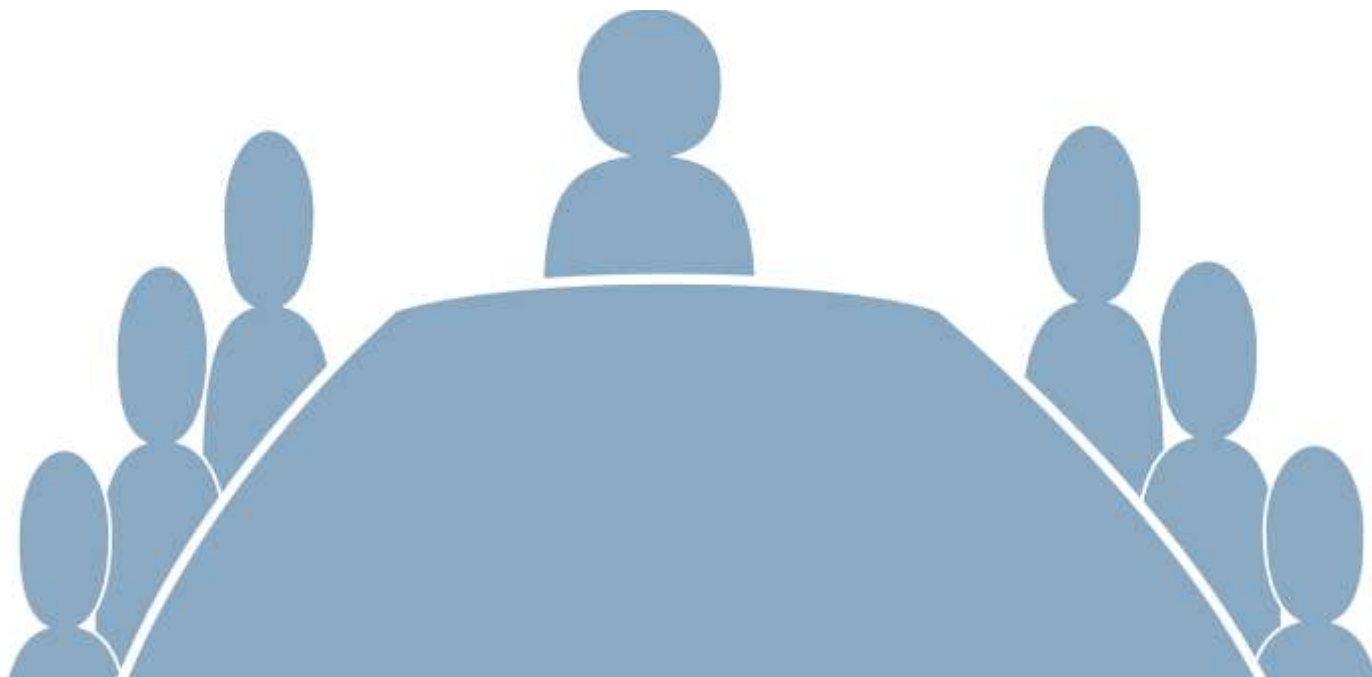
Ældrerådene kan fejre 25 års jubilæum som folkevalgte i 2022

I 2022 er det 25 år siden, at alle kommuner fik folkevalgte ældreråd. Tusindvis af ældrerådsmedlemmer har gennem årene rådgivet kommunerne og været ældre borgeres lokale talerør til kommunen. Danske Ældreråd har sat fokus på jubilæet gennem to portrætinterviews.

Læs nyhedsbrevet [februar 2022](#)

Bestyrelsens fokuspunkter i 2021-22

Danske Ældreråds politiske arbejde er i dag centreret om fire politiske mærkesager, som defineres i dialog med ældrerådene.

Det skal være politiske mærkesager, der afspejler de problemer og løsninger, som opleves lokalt i ældrerådene.

De politiske mærkesager har såvel et nationalt som et lokalt sigte. Det vil sige, at det er mærkesager, som Danske Ældreråd kan fremme over for nationale samarbejdspartner, ligesom ældrerådene kan finde inspiration i dem og have mulighed for at arbejde med en eller flere af mærkesagerne og tilpasse dem lokale forhold.

De politiske mærkesager skal være aktuelle og opdateres løbende, og det er vigtigt med løbende tilbagemelding fra ældrerådene om deres arbejde med mærkesagerne. Bestyrelsen gør status på mærkesagerne mindst en gang årligt med henblik på at vurdere behovet for at opdatere eller helt erstatte mærkesagerne med andre.

Dialogen med ældrerådene om mærkesagerne blev startet på formands-næstformandsmøder i efteråret 2019 og blev genoptaget på formands-næstformandsmøder i september-oktober 2021. Her fik bestyrelsen og sekretariatet input og tilbagemeldinger fra rådernes arbejde med mærkesagerne lokalt.

De fire mærkesager sætter i dag retning for Danske Ældreråds arbejde for:

- Økonomi til en værdig ældrepleje.

- Forebyggelse så flere ældre får et godt liv.
- Et nært sundhedsvæsen med kvalitet og sammenhæng for borgerne.
- Udbredelse af nye boligformer til ældre.

Ud over arbejdet med mærkesagerne har bestyrelsen også fokuseret på at fastholde og videreudvikle støtten til ældrerådene.

Bestyrelsen finder det vigtigt, at Danske Ældreråd fortsat prioriterer arbejdet med at understøtte ældrerådene i deres virke lokalt. Det skal fortsat ske gennem en løbende rådgivning, vidensformidling via nyhedsbreve, mails til alle formænd, hjemmesiden samt gennem Danske Ældreråds arrangementer.

Mange nye ældreråd

Der har været ældrerådvalg i 90 kommuner i 2021. Det har betydet, at der fra januar 2022 har været mange nye råd, nye ældrerådsmedlemmer og nye ældrerådsformænd.

Det er vigtigt, at nye medlemmer og formænd hurtigt introduceres til ældrerådsarbejdet og klædes på til de mange nye opgaver. Nye ældreråd skal tydeligt og tidligt mærke, at de har en landsorganisation i ryggen, som er kompetent og klar til vidensformidling.

Derfor har de nye råd modtaget:

- Informationsbrev om Danske Ældreråd og vores tilbud til alle nye medlemmer.

- Brochure til nye ældrerådsmedlemmer.
- Håndbog i ældrerådsarbejde.
- Information om adgang til lukket medlemsområde på Danske Ældreråds hjemmeside, hvor man som nyt ældreråd blandt andet kan finde input til: det konstituerende møde i ældrerådet og formulering af forretningsorden for ældrerådet.
- Invitation til temadage om introduktion til ældrerådsarbejdet. Afholdt i februar/marts 2022.
- Invitation til kursusdage om ledelse af ældrerådsarbejde til alle formænd og næstformænd. Afholdt i marts/april 2022.

Danske Ældreråd har endvidere løbende gennemført medlemsundersøgelser, som kan bruges til at understøtte ældrerådene i at varetage deres opgaver lokalt.

Vedtægt

Danske Ældreråds repræsentantskab godkendte juni 2021 kommissorium for en revision af vedtægten. Der har været nedsat et ad hoc-udvalg, som har udarbejdet forslag til revision af vedtægten.

Udvalget præsenterede et forslag for bestyrelsen i efteråret 2021. Bestyrelsen har siden taget stilling til to tilbageværende mere principielle spørgsmål, hvor ad hoc-udvalget havde undladt at komme med

en egentlig anbefaling, men lagde det åbent frem og lod det være op til bestyrelsen.

Det handlede om, hvordan næstformanden skal vælges, og om hvor lang valgperioden skal være for formand og næstformand. Bestyrelsen blev enig om at stille forslag på repræsentantskabsmødet 2022 om, at næstformanden - ligesom formanden – vælges ved direkte valg på repræsentantskabsmødet, og at såvel næstformand som formand vælges for en toårig periode på repræsentantskabsmødet i ulige år. Bestyrelsen udvides som konsekvens heraf med én person, hvis forslaget vedtages.

Medlemmer

Danske Ældreråd er i dag landsorganisation for alle 98 ældreråd i Danmark. Bestyrelsen arbejder løbende for at fastholde en 100 procent medlemstilslutning og dermed fremstå som en stærk landsorganisation.

Danske Ældreråd skal hele tiden have en tæt kontakt til sine medlemmer og et fokus på, hvordan vi som landsorganisation skaber merværdi for dem.

Regionsældrerådene er vigtige dialogpartnere for Danske Ældreråd.

Danske Ældreråds bestyrelse

Den nuværende bestyrelse blev valgt i foråret 2021 og er valgt for en toårig periode.

Inger Møller Nielsen blev valgt som formand på repræsentantskabsmødet 2021. De to næstformænd Flemming Tejmers og Kirsten Nissen blev valgt, da bestyrelsen konstituerede sig på sit første bestyrelsesmøde efter repræsentantskabsmøde 2021.

En oversigt over alle medlemmer af bestyrelsen findes på [Danske Ældreråds hjemmeside](#).

DANSKE ÆLDRE RÅD

Årsregnskab 2021

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

Note	2021 kr.	Budget 2021 (Ikke underlagt revision) kr.	2020 t.kr.
Medlemskontingenter	750.185	751.000	736
Indtægter temadage, konferencer, webinarer og repræsentantskabsmøde	630.200	781.500	651
Fondsbevilling	0	0	60
Kompensation Erhvervsstyrelsen	0	0	98
Indtægter	1.380.385	1.532.500	1.545
1 Lønninger m.v.	743.784	778.437	1.139
2 Omkostninger, temadage, webinarer og konferencer	353.236	355.000	507
3 Bestyrelse og repræsentantskab	258.228	350.250	495
4 Sekretariatsomkostninger m.v.	185.029	182.895	159
Omkostninger	1.540.277	1.666.582	2.300
Resultat før finansielle poster	-159.892	-134.082	-755
5 Finansielle poster	70.364	6.000	95
Årets resultat	-89.528	-128.082	-660